

ABSTRAKT

Neprodukční biotopy jsou v zemědělské krajině klíčovými prvky pro biodiverzitu. Jedním z nich jsou i cesty lemované různými typy bylinné i dřevinné vegetace, na nichž jsou závislé populace mnohých druhů ptáků. Síť polních cest obklopené vegetací jsou typickým prvkem zemědělské krajiny střední Evropy, kde často představují jeden z mála dostupných polo přírodních habitatů uprostřed rozlehlých ploch polí. Mým cílem bylo prozkoumat charakteristiky této vegetace a zjistit, které z nich jsou důležité pro druhovou rozmanitost ptáků.

Provedla jsem sčítání ptáků na 90 úsecích polních cest na území Broumovské kotliny a změřila se na jejich základní environmentální charakteristiky: celkovou plochu vegetace a to, zda byla, či nebyla posečená, přítomnost kopřiv a keřů, plochu dřevinné vegetace a to, zda byla, či nebyla přítomna po obou stranách cesty, diverzitu dřevin a jejich druhovou skladbu. Vedle toho jsem vzala v potaz také vliv krajinného pokryvu v okolí jednotlivých úseků. Zaznamenala jsem celkem 32 druhů lesních i nelesních ptáků, mezi nimiž se vyskytovaly i druhy chráněné. Hlavní vliv na počet druhů měly: (i) plocha dřevinné vegetace, (ii) diverzita dřevinné vegetace a (iii) druhová skladba dřevin. Lesní druhy ptáků byly ovlivněné převážně množstvím dřevin, čím větší byla plocha dřevinné vegetace, tím více druhů v ní bylo. Pro nelesní druhy byla nejdůležitější druhová skladba, kdy platilo, že čím více dřevin na transektu rostlo, tím více druhů bylo pozorováno. Nelesní druhy preferovaly přítomnost ovocných dřevin a keřů před lesními druhy dřevin, stejně tak jako druhy chráněné. Pokud tedy chceme podpořit výskyt těchto druhů ptáků, je žádoucí podél cest vysazovat druhově pestré dřevinné porosty s co největším zastoupením ovocných stromů a keřů.